

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

فرستنده: بابک آزاد

نویسنده: فریبرز سنجرى

۲۸ اگست ۲۰۱۲

"انتری که لوپیش مرده بود!"

شنیدن صدای "مقام امنیتی" شاه، آن هم پس از سال ها سکوت در برنامه تلویزیونی "صدای امریکا" و مشاهده تصاویری قدیمی از این جلال شناخته شده ساواک، ۳۳ سال پس از آن که مردم ایران با انقلاب خود، شرایط سقوط رژیم سلطنت را مهیا نموده و آن را به زباله دان تاریخ انداختند، مرا به یاد عنوان یکی از رمان های معروف صادق چوبک به نام "انتری که لوپیش مرده بود" انداخت. بدون این که قصد توهینی به شخصیت آن "انتر" در آن رمان به یاد ماندنی داشته باشم، اما با مشاهده بالا و پائین پریدن های پرویز ثابتی جهت تطهیر جنایات خود و دستگاه امنیتی بد نام شاه، بلافاصله این سؤال به ذهنم خطور کرد که چه شده که "انتری" که در زمان قدر قدرتی "لوطی اش" - که وی را "آریامهر" و "شاه شاهان" می نامید - آن چنان شلنگ تخته می انداخت و در جنایت و قساوت زبان زد عام و خاص شده بود، حال و پس از این "غیبت کبرا" در برنامه "افق" صدای امریکا شرکت نموده است؟ و قبل از این که به پاسخ این پرسش ببندیشم پیش خود گفتم که به راستی چرا کسی که در آن دوران که همه ساواکی ها چهره پنهان می کردند و به جای استفاده از اسم اصلی، خود را "دکتر" و "مهندس" معرفی می نمودند، در تلویزیون لوطی اش به عنوان "مقام امنیتی"، "هنر" نمائی می کرد و همه نیز نام اصلی اش را می دانستند، ولی حال که ۳۳ سال از آن سال ها می گذرد، مجبور به پنهان کاری شده است؟ به راستی، این پنهان کاری چقدر پر معنا است! به خصوص وقتی در نظر بگیریم که او در برنامه ای شرکت نموده بود که در باره کتاب هنوز منتشر نشده اش تدارک دیده شده بود، کتابی که از قرار معلوم باید نقش واقعی ثابتی در به کار بردن شکنجه های وحشیانه در ساواک در حق زندانیان سیاسی را انکار کند. در آن برنامه نیز او اظهار داشت که با شکنجه که از نظر وی امری "غیر قانونی" بوده، مخالف بوده و تصریح کرد که "هیچ وقت هم خودم نه شکنجه دیده ام و نه بازجویی کرده ام". ادعائی که البته جز تف کردن بر چهره حقیقت معنای دیگری ندارد.

این که چرا پرویز ثابتی که سال ها مدیر کل اداره سوم ساواک و به همین دلیل هم یکی از سازمان دهندگان دستگاه دار و شکنجه رژیم شاه بود و شکنجه زندانیان سیاسی هر روز به دستور وی اعمال می شد این واقعیت را انکار می کند، امری است که کاملاً قابل فهم است (۱) و اگر کسی جز این انتظار داشته باشد نشان می دهد که نهاد های سرکوبگر امنیتی و کارمندان آن را نشناخته است.

از آن جا که جلادی مثل ثابتی مدعی شده چون "حقوق" خوانده، می دانسته که شکنجه امری غیر قانونی است! لازم است تأکید کنم که نه تنها در ایران دوران شاه، بلکه در اکثر کشورها بر اساس قانون، اذیت و آزار و شکنجه زندانی ممنوع است. اما اتفاقاً در اکثر کشورها ما شاهد اعمال وحشیانه شکنجه بوده و هستیم؛ در حالی که خود آمرین و عاملین شکنجه، این امر را تکذیب می کنند. چرا راه دور برویم؛ در همین جمهوری اسلامی که در جریان خیزش سال ۸۸، فجایع وحشتناکش در کهریزک در حق زندانیان سیاسی از پرده بیرون افتاد و گستردگی شکنجه در دیگر زندان هایش به آن جا رسید که مردم در خیابان شعار می دادند "تجاوز و شکنجه دیگر اثر ندارد"، شاهد بودیم که چگونه محمد جواد لاریجانی رئیس ستاد حقوق بشر قوه قضائیه جمهوری اسلامی همین چندی پیش رسماً اعلام نمود که نه تنها در جمهوری اسلامی شکنجه وجود ندارد بلکه این امر، عملی غیر قانونی بوده و هر کس مرتکب آن شود قانوناً مجازات خواهد شد! بنابراین بحث شکنجه، بحث آن چه در کتاب قانون نوشته شده نیست بلکه بحث آن آزار هائی است که در "اتاق تمشیت" (۲) بر زندانی روا می شود. شک نباید داشت که هیچ شکنجه گری در شرایط آزاد و جایی که احتمال پیگیری های شکنجه شدگان وجود داشته باشد، آزادانه از جنایات خود سخن نمی گوید. حتی اگر خلخالی و لاجوردی هم که جنایاتشان اظهار من الشمس می باشد، روزی وضع پرویز ثابتی را پیدا می کردند با قاطعیت وجود هر گونه شکنجه و مبادرت به آن را انکار می نمودند. برای درک واقعیت باید این ادعا های دروغین را کنار گذاشته و به خود زندان ها رفت و دید آیا سیستم بازجویی بر اساس اذیت و آزار زندانی شکل گرفته و آیا زندانیان سیاسی، عملاً شکنجه می شوند چه برای کسب اطلاعات و چه برای خرد کردن شخصیت شان و وادار کردن آن ها به هم نوائی با شکنجه گرانشان!

در زمان دیکتاتوری شاه، مسئولیت بازجویی از زندانیان سیاسی اساساً با ساواک بود. سازمان اطلاعات و امنیت کشور که به "ساواک" مشهور بود و در سال ۱۳۳۶ شکل گرفته بود بر اساس ساخت سازمانی اش از نه و بعد ها ده اداره تشکیل می شد که هر کدام از این ادارات تحت نظر یک مدیر کل قرار داشت و هر یک از این مدیر کل ها مسئولیت خاصی بر عهده داشتند. بر اساس این تقسیم بندی، مسئولیت امنیت داخلی بر عهده "اداره سوم" گذاشته شده بود. معنای امنیت داخلی یا حفظ نظم داخلی از نظر رژیم شاه که اجازه هیچ گونه تشکیلی به مردم نمی داد و هر صدای معترضی را در گلو خفه می ساخت، اساساً کنترل اعتراضات و مبارزات مردم و هرگونه فعالیت مخالف دستگاه حاکم و تلاش آزادیخواهان برای متشکل شدن بود. چنین کنترلی با چنین هدفی در عمل نمی توانست بدون سرکوب وحشیانه مبارزات همه اقشار و طبقات مردمی از کارگر و کشاورز گرفته تا دانشجو و نویسنده و خلاصه همه مخالفان دیکتاتوری حاکم از ملی و آزادیخواه گرفته تا مذهبی و کمونیست به نتیجه برسد. به همین دلیل هم از آن جا که دیکتاتوری سلطنت پهلوی مخالف سازمان یابی و شکل گیری تشکل های مردمی بود، اداره سوم وظیفه داشت تا هر گونه تشکل مبارزاتی را سرکوب نموده و اجازه ندهد که هیچ تشکل مخالفی شکل بگیرد و این امر هم ربطی به این نداشت که آیا مخالفان معتقد به فعالیت در چهارچوب مقررات و قوانین می باشند و یا انقلابیونی هستند که برای سرنگونی رژیم مبارزه قهر آمیز را در پیش گرفته اند.

اداره سوم طبق وظیفه می بایست ضمن سازماندهی سرکوب مخالفان، مقامات بالاتر و از جمله شخص شاه را در جریان فعالیت های خود قرار دهد. فعالیت هائی که به دلیل ضروریات حفظ آرامش در "جزیره ثبات" الزاماً با خشونت و اذیت و آزار مخالفان توأم بود و ماهیتی به غایت وحشیانه داشت. به همین دلیل هم بساط ضرب و شتم و شکنجه و آزار زندانیان در بازداشتگاه های ساواک لحظه ای کنار گذاشته نمی شد و اساساً شکنجه جزء جدائی ناپذیر سیستم بازجویی ساواک بود که فقط بسته به شرایط، کم و زیاد می شد. با رستاخیز سیاهکل که ناقوس مرگ

رژیم سلطنت را به صدا در آورد، شکنجه با شدتی باور نکردنی هر روز ابعاد وسیع تری پیدا نمود تا آن جا که در سال ۵۳ در "کمیته مشترک" بی اغراق لحظه ای صدای فریاد و ناله زندانیان قطع نمی شد. مسئولیت چنین اداره ای که هدفی جز پیشبرد وظایف غیر قانونی و غیر دموکراتیک و ضد مردمی نداشت، اتفاقاً برای مدتی طولانی با همین پرویز ثابتی بود که حال با وقاحت تمام منکر وجود شکنجه در ساواک شده است.

حال بگذارید به عنوان کسی که از ۱۳ مرداد [اسد] سال ۱۳۵۰ تا سقوط رژیم شاه شخصا شاهد زنده قساوت ها و بیرحمی های ساواک و بازجویانش یعنی جلادانی همچون حسین زاده (رضا عطارپور مجرد)، عضدی (محمدحسن ناصری)، تهرانی (بهمن نادری پور)، مصطفوی (مصطفی هیراد)، منوچهری (هوشنگ از غندی)، رسولی (ناصر نوذری) و آرش (فریدون توانگری) و ... بودم برخی از شکنجه هایی را که در آن سال و تا فروپاشی رژیم شاه به طور روزمره در ساواک جهت گرفتن اعتراف و شکستن مقاومت زندانیان سیاسی اعمال می شد، یاد آوری کنم.

شلاق بر کف پا، زدن دستبند قپانی، سوزن زدن زیر ناخن ها، آویزان کردن زندانی، دادن شوک الکتریکی، زندانی را زیر مشت و لگد گرفتن، سوزاندن بدن با آتش سیگار و منقل های برقی، تجاوز به زندانی با باطوم و بطری و یا به وسیله خود جلادان (برای نمونه از طرف کسانی مثل حسینی که نام واقعی اش محمد علی شعبانی بود). علاوه بر این موارد، ده ها مورد ابتکاری دیگر نیز وجود داشت که همه شکنجه هایی بودند که در ساواک به طور سیستماتیک به کار گرفته می شدند. از شکنجه های روانی که خود داستان طولانی داشته و جزء جدائی ناپذیر این سیستم بود، فعلاً می گذرم. خود من بعد از دستگیری و انتقال به اوین دو روز به طور مداوم در اتاق شکنجه بودم. در اتاق شکنجه تخت سیمیی وجود داشت که مرا روی آن خوابانده و دست ها و پاهایم را با طناب به تخت بسته و سپس با کابل شروع کردند به کف پایم شلاق زدن. البته شلاق ها متفاوت بود برخی خیلی کلفت و برخی باریک بودند. اما کابل خیلی رایج، به کابل چهار در ده (۴ x ۱۰) معروف بود. ضربات این کابل به دلیل آن که ۴ رشته کابل باریک تر حاوی سیم های مسی پیچیده شده در روکش پلاستیکی درون آن قرار داشت، بسیار دردناک بودند. روکش پلاستیکی در اثر ضربات مداوم به زندانی، پس از مدتی پاره می شد و سیم های مسی داخل روکش بیرون می زد. به این ترتیب کابل ها بسته به درجه ضخامتشان پس از مدتی دیر با زود پوست پای زندانی را می شکافتند. (۳) در خیلی از مواقع، همین سیم های مسی داخل روکش ها بودند که پا را پاره می کردند. در نتیجه شکنجه گر پس از تعدادی ضربه با گاز انبر، قسمت فلزی کابل را برای استفاده بعدی مرتب می کرد. در این اتاق مرا بارها و به مدت طولانی شلاق زده و هر بار پس از شلاق زدن بر کف پاهایم، بازجویان با زدن شلاق بر همه جای بدنم مجبور می کردند که روی پاهای شلاق خورده راه رفته و یا به قول آن ها "بشین و پا شو" کنم تا کرختی پا ها به دلیل ضربات کابل بر طرف شده و آماده شلاق خوردن دوباره شوم. در فاصله بین هر سری از شلاق ها، مرا زیر مشت و لگد خود می گرفتند و شکنجه های دیگر از جمله زدن دستبند قپانی و رذالت های دیگر را اعمال می کردند. بازجویان و شکنجه گران من در اوین، تهرانی، عضدی، حسین زاده، مصطفوی، حسینی و... بودند. لازم به تأکید است که بعد از پایان این دوره از شکنجه، تا بر پائی به اصطلاح دادگاه که در بهمن سال ۵۰ تشکیل شد، باز هم چندین بار بازجویی شده و شلاق خورده و مورد ضرب و شتم قرار گرفتم. بعد از پایان جلسات نمایشی دادگاه و در واقع بیدادگاه شاه و محکومیت به حبس ابد، در اسفند سال ۵۰ به زندان شهربانی منتقل شدم.

در سال ۵۱ از زندان قصر به زندان شیراز تبعید کردند و در اواخر سال ۵۲ مرا از شیراز دوباره به تهران و به زندان قزل قلعه بازگرداندند. در این زندان به دفعات متعدد مرا به شکنجه گاه برده و مورد شکنجه و اذیت و آزار قرار دادند. این بار بازجویی جلادی شد به نام رسولی که با نوچه اش "آرش" (۴) به خصوص با شلاق شکنجه ام

می کردند. دو سال قبل که تازه دستگیر شده بودم از من اطلاعات مشخصی چون قرارها و اسم رفقاء و دوستانم را می پرسیدند. ولی این بار فقط به طور کلی می خواستند من هر چه تا حالا به آن ها نگفته ام را به آن ها بگویم. علت این شکنجه های بعد از محکومیت، در واقع دو موضوع بود. یکی، با دستگیری های جدید در آن سال، ارتباط من با مبارزینی رو شده بود که در سال پنجاه یعنی در آغاز دستگیری نام آن ها را به ساواک نداده بودم. موضوع دوم به رو شدن اقدام من در ایجاد رابطه بین برادرم خشایار سنجری در بیرون با فردی که از رفقای یکی از زندانیان سیاسی در زندان شیراز بود، بر می گشت.

با بسته شدن بازداشتگاه قزل قلعه، زندانیان این زندان و از جمله مرا در شهریور سال ۵۳ به بازداشتگاه اوین جدید که تازه ساختمانش تمام شده بود منتقل کردند. اما زندان نو تغییری در روشهای کهنه اذیت و آزارهای رسولی و آرش ایجاد نکرد. چند بار هم از اوین به کمیته مشترک برده شدم و در آنجا مورد شکنجه قرار گرفتم. واقعیت این بود که من قبل از پیوستنم به چریکهای فدائی خلق، تعداد زیادی از مبارزان آن دوره را می شناختم. من هم دوستان خودم را داشتم و هم بادوستان کیومرث و خشایار (دو برادر انقلابی ام) دوست بودم و با خیلی از آن ها کارهای مبارزاتی نظیر شرکت در تظاهرات چهل تختی، تظاهرات مربوط به مسابقه ایران و اسرائیل، شعار نویسی و تظاهرات مربوط به گران شدن بلیط اتوبوس، کتابخوانی، پخش اعلامیه و غیره انجام داده بودم. مشخص شدن هر کدام از این ارتباطات و فعالیت ها با دستگیری های جدید برای ساواک از یک طرف و حساسیت ساواک روی من به دلیل فعالیت کیومرث و خشایار در درون سازمان چریکهای فدائی خلق و انتقام کشی به دلیل انجام چند عمل مسلحانه از طرف سازمان در آن سال که گفته می شد خشایار در آن ها شرکت داشته است از طرف دیگر و مسایلی از این قبیل باعث شده بود که ساواک درمانده از رشد جنبش انقلابی که پیام آور مرگش بود، کینه اش را روی زندانی اسیر در دست آن ها خالی کند. یکی از موارد شکنجه من در اواخر سال ۵۳ و بعد از اعلام ایجاد حزب رستاخیز از سوی شاه بود که مرا دو باره از اوین به کمیته مشترک برده و باز هم شکنجه دادند. این بار در کمیته مشترک، شکنجه با "آپولو" نیز به "تجربیات" قبلی ام افزوده شد. این را هم بگویم که آن ها مادر مرا نیز به دلیل فعالیت در بین مادران زندانیان سیاسی در بیرون تحت نظر داشتند و مواظب ارتباط من با مادرم نیز بودند، و به همین خاطر هم من مدت طولانی ممنوع الملاقات بودم. در هر حال، تحت همین شکنجه آپولو قرار داشتم که عضدی از مسئولین آن زمان "کمیته"، بالای سرم آمد و مدعی شد که از داخل زندان از طریق مادرم با سازمان چریکهای فدائی خلق ارتباط برقرار کرده ام. بر این اساس از سال ۵۳ تا آمدن هیأت صلیب سرخ به زندان های شاه، بار ها بازجویی شده و شلاق خوردم. به همین خاطر هم هنوز هم پس از گذشت سال های طولانی از آن زمان، جای زخم های شلاق بر روی پاهایم موجود اند.

وقتی که اوضاع تغییر کرد و رژیم شاه به هیأت صلیب سرخ اجازه بازدید از زندانها را داد، ساواک به هیأت صلیب سرخ امکان دیدار با زندانیانی که آثار شکنجه بر بدنشان وجود داشت، نمی داد. این عده را که من هم جزء آنها بودم ساواک مدتی بین زندان های مختلف می گرداند تا هیأت مذکور آن ها را نبیند. با این حال به دلیل فعالیت های بخش خارج از کشور سازمان چریکهای فدائی خلق ایران و کنفدراسیون جهانی دانشجویان در خارج از کشور، نام اکثر ما در لیست هیأت مزبور موجود بود، آن ها سرانجام ناچار شدند که همه ما را به زندان قصر منتقل نموده و بالاخره به هیأت مزبور اجازه دیدار با این تعداد از زندانیان سیاسی را هم بدهند.

امروز که ادعاهای مقام امنیتی شاه مبنی بر عدم وجود شکنجه در بازداشتگاه های ساواک را می شنوم ناخود آگاه به پاهایم نگاه می کنم و از خود می پرسم پس این "شاهکار" ها کار کدام شاه پرست "حقوق" نخوانده ایست که نمی

دانسته که در قوانین آریامهری مبادرت به شکنجه جهت اخذ اعتراف از زندانی و در هم شکستن روحیه او جرم تلقی می شده است!!؟

در این جا برای این که نسل جوان بتواند ادعاهای امثال پرویز ثابتی و همه ساواکی های جنایتکار را بهتر بررسی و داوری کند آن هم در شرایطی که وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی هم به اشکال گوناگون می کوشد ساواک شاه را تطهیر نماید(۵)، ضروری می دانم تا به عنوان کسی که در طول حدود ۸ سال زندان ، صدها زندانی شکنجه شده را از نزدیک دیده و با خیلی از آن ها در باره شکنجه هایشان صحبت کرده است به شکنجه های رفقای اشاره کنم که ده ها بار شدیدتر و بیشتر از من شکنجه شده اند و من خود آثار شکنجه را بر جسم آن ها شاهد بوده ام.

قبل از همه باید از رفیق عباس مفتاحی بگویم که یکی از رفقای بنیانگذار چریکهای فدائی بود. رفیقی که ساواک دو روز بعد از شو تلویزیونی همین پرویز ثابتی در ۱۵ فروردین ماه [حمل] سال ۵۰ ، یعنی در ۱۷ فروردین همان سال، عکسش را همراه با ۴ رفیق دیگر در روزنامه های مختلف درج کرده و در همه جا به در و دیوار چسبانده بودند به خیال آن که مردم هر جا آن ها را دیدند به پولیس معرفی کنند. برای دستگیری هر کدامشان هم صد هزار تومان جایزه تعیین کرده بود. تعداد این عکس ها چند روز بعد یعنی در ۲۰ فروردین ماه به ۹ نفر افزایش یافت که همگی چریک فدائی بودند.

رفیق عباس مفتاحی در ۱۳ مرداد [اسد] سال ۵۰ بر سر یک قرار لو رفته دستگیر شد. او به دلیل گیر کردن گلوله در سلاحش نتوانست به زندگی خود پایان دهد تا زنده دستگیر نشود. رفیق عباس مفتاحی تنها "صد هزار تومانی" ای بود که زنده به چنگال ساواک افتاد. هم دستگیری این رفیق برای ساواک از اهمیت بالایی برخوردار بود، و هم این که برای آن ها بسیار مهم بود که به هر وسیله ممکن بتوانند او را خرد کرده و به پشت تلویزیون بکشانند و از این طریق در حین پخش تخم ناامیدی و بی اعتمادی در جامعه، خود را باز در مقابل مردم قدر قدرت جلوه دهند. اخذ اطلاعات از رفیق عباس هم که اهمیت والای خودش را برای ساواک داشت. اصلی ترین ابزار ساواک برای رسیدن به هدفش، شکنجه های وحشیانه اش بود. بنابراین، رفیق عباس از همان لحظه ورود به اوین به تخت شکنجه بسته شد و جلادان ساواک با بیرحمی که الزام شغل ناشریف شان بود ۲۶ روز تمام وی را شکنجه دادند. در این ۲۶ روز، رفیق عباس ۱۵ روز به طور مداوم در اتاق شکنجه نگهداشته شد. به دلیل شدت شکنجه هائی که وی تحمل کرده بود در این فاصله سه بار روی پای وی عمل جراحی انجام دادند. البته این عمل های جراحی برای التیام درد های وی نبود بلکه برای آن بود که جلادان امکان شکنجه بیشتری پیدا کنند. یکی از موضوعاتی که حیرت ساواکی ها را بر انگیزته بود و بعداً خود در مورد آن صحبت می کردند این بود که در طول شکنجه این رفیق کبیر، دژخیمان ساواک حتی یک فریاد هم از وی نشنیده بودند. یکی از شکنجه هائی که برای خرد کردن روحیه رفیق عباس در مورد وی اعمال کرده بودند، این بود که وی را کاملاً لخت کرده و به آلت تناسلی اش بندی بسته و در حالی که یکی از بازجویان بند را می کشید، بازجوهای دیگر وی را شلاق می زدند و چون با همه این قساوت ها نتوانستند روحیه مقاومت وی را در هم بشکنند، به وسیله شکنجه گر دژخیم ساواک یعنی حسینی، وی را مورد تجاوز جنسی قرار دادند.

هیچ کدام از آن شکنجه ها خللی در ایمان رفیق عباس به مبارزه مسلحانه ای که او از سازماندگانش بود وارد نیاورد. او مطمئن بود که مبارزه چریکهای فدائی خلق شرایط جامعه را به نفع توده ها در جهت پیروزی آن ها بر دشمنانشان تغییر خواهد داد. مسلماً خبر چنین مقاومت قهرمانانه ای به گوش رئیس شکنجه گران یعنی پرویز ثابتی هم رسید. رفیق عباس بعداً که عده ای از رفقای وابسته به چریکهای فدائی خلق را در اتاق شماره پنج اوین (در سال

۵۰) جمع کرده بودند، در آن جمع به ما گفت که ثابتی چند بار در شکنجه گاه اوین که وی بیرحمانه در آن جا زیر شکنجه بود، با وی صحبت کرده بود. در همه آن صحبت ها تلاش ثابتی آن بود که با تهدید و تطمیع مقاومت رفیق عباس را درهم بشکنند. آری چنین موجود پستی، امروز در "صدای امریکا" با وقاحت تمام مدعی می شود که "هیچ وقت هم خودم نه شکنجه دیده ام و نه بازجوئی کرده ام!"

همان طور که در بالا اشاره وار مطرح کردم، ساواک پس از اتمام بازجوئی های رفقای که در ارتباط با چریکهای فدائی خلق دستگیر شده بودند، اکثر آن ها را در اتاق عمومی شماره پنج اوین جمع کرد. از آن جا که آوازه شکنجه ها و مقاومت های عباس مفتاحی در اوین پیچیده بود بقیه رفقاء از وی خواستند تا شمائی از آن چه بر سر وی آورده اند را باز گوئی کند. به همین دلیل بود که در آن اتاق، رفیق عباس در مورد شکنجه هایی که شده بود در حضور جمع صحبت کرد. خوشبختانه هنوز کسانی از آن جمع در قید حیات می باشند که خود نه تنها این حرف ها را شنیده اند بلکه بار شکنجه هایی که برخودشان اعمال گشته را در همه این سال ها با خود حمل کرده اند. اما از قدیم گفته اند که دیوار حاشا بلند است و برای ساواکی جماعت که مجبوراند این واقعیات را حاشا کنند باید گفت سر به فلک کشیده است.

رفیق دیگری که لازم است در اینجا از وی یاد کنم رفیق مسعود احمدزاده است که در اول مرداد [اسد] سال ۵۰ به وسیله شهربانی دستگیر شده بود و به همین خاطر هم اکثر بازجوئی هایش را در اطلاعات شهربانی گذرانده بود. قبل از ادامه مطلب باید تأکید کنم که با این که شهربانی بر اساس تنظیمات آن زمان حق داشت زندانی دستگیر شده را بازجوئی کند، اما می بایست مشخصات فرد دستگیر شده را به ساواک اطلاع داده و بازجویان ساواک هم حق داشتند در شکنجه و بازجوئی فرد دستگیر شده شرکت کنند. بعد از پایان بازجوئی، شهربانی می بایست زندانی را برای ادامه بازجوئی و تکمیل پرونده و فرستادن به دادگاه به ساواک تحویل دهد. به همین دلیل هم رفیق مسعود همراه با همه رفقای که به وسیله شهربانی دستگیر شده بودند پس از گذراندن دوره های شکنجه، به اوین منتقل شدند.

من تئوریسین چریکهای فدائی خلق، رفیق مسعود احمدزاده، این عزیز فراموش نشدنی را برای اولین بار در اوین ملاقات کردم. مسعود در همان اتاقی که ساواک، اکثر رفقای فدائی را آن جا جمع کرده بود، در جمع تعدادی از یاران، در باره بازجوئی ها و شکنجه هایش سخن گفت - هرچند که به گفته شفاهی او هم نیازی نبود، چون آثار شلاق بر پاهایش و همچنین آثار سوختگی بر سینه ها و پشت وی آن چنان آشکار بود که گویای همه چیز بود. شکنجه گران جدا از همه شکنجه های وحشیانه ای که بر وی روا داشته بودند، پشت و سینه وی را با منقل برقی هم سوزانده بودند. مسعود تعریف می کرد که در حالی که با شکم بر روی تخت سیمی درازش کرده و دست و پایش را بسته بودند یک "هیتر" (منقل برقی) زیر تخت گذاشته بودند که حرارتش بدن وی را می سوزاند. این سوزاندن آن قدر ادامه داشته که با سوختن پوست بدنش و از بین رفتن آن، نوبت به سوختن بافت های زیر پوستش رسیده بود. رفیق مسعود می گفت که خود شاهد بوده که چگونه از قسمتی از شکمش که می سوخت قطره های چربی به زیر تخت ریخته می شدند!

همان طور که گفتیم برای ساواکی جماعت، به خصوص اگر "حقوق" هم خوانده باشند، دیوار حاشا خیلی بلند است و ممکن است ادعا کنند که این حقایق داستانی است که طرفداران احمدزاده ساخته اند. بنابراین لازم است تأکید کنم که رفیق مسعود در دادگاه، آثار سوختگی بر بدن شکنجه شده اش را به نمایش گذاشت. یعنی پیراهن خود را در آورد و آثار شکنجه بر روی بدنش را نشان داد و یکی از حقوقدان های فرانسوی به نام "نوری البلا" که در دادگاه حضور

داشت این صحنه را دیده و در باره آنچه به چشم خود شاهد بوده چنین نوشته است: "بخش میانی سینه و شکمش را جاهای جراحت و سوختگی عمیق که توی هم پیچ خورده بود، تشکیل می داد. منظره ای وحشتناک بود... سوختگی ها و جراحات پشتش حتی بدتر از قسمت جلو بود. یک مستطیل کامل در پشتش حک شده بود که از خطوط متصل بافت های در هم سوخته تشکیل می شد. حتی در داخل این مستطیل جاهای سوختگی کوچکتری برق می زد." (۶)

اگر قرار باشد از شکنجه همه مبارزانی که در تمام مدت هشت سال زندان آن ها را دیده ام بنویسم، این نوشته بسیار طولانی می شود. لذا از آن جا که ضروری است تا حد ممکن کوتاه بنویسم، تنها به ذکر نام چند زندانی از ده ها زندانی سیاسی که خود آثار شکنجه های ساواک را بر بدن هایشان دیده ام، بسنده می کنم. زندانیانی چون اصغر عرب هریسی، مصطفی حسن پور، علی اصغر ایزدی، محمد علی شرف الدین زاده، غلامرضا اشترانی، موسی محمد نژاد، کاظم ذوالنور، احمد حنیف نژاد، انوشیروان لطفی، عبدالرضا کلانتر نیستانی و بسیاری دیگر که هر کدامشان انکاری بودند و هستند بر انکار وجود شکنجه در ساواک.

بگذارید ثابتی و سلطنت طلبانی که امثال همین جنایتکار، مشاور "حقوقی" شان هستند، جنایات دوران شاه را انکار کنند و از عدم وجود شکنجه در بازداشتگاه های ساواک سخن بگویند، اما جنایات ساواک آشکارتر و چهره این نهاد ضدخلقی رسواتر از آن است که مردم ما آن را فراموش کنند. شکنجه و ساواک با هم تنیده شده اند، و آنهایی که در معرض شکنجه های این نهاد قرار داشته اند، فرزندان مردم ایران بودند. بسیاری از فرزندان همین مردم در همان ساواکی که پرویز ثابتی رئیس آن بود، در زیر شکنجه های دژخیمانی که باز همین ثابتی بر آن ها حکم می راند، جان باخته اند. مردم مبارز ایران چطور ممکن است چنین واقعیت هایی را فراموش کنند. اگر در ساواک و سیستم بازجویی آن ها شکنجه وجود نداشت پس حسن نیک داودی (۷)، بهروز دهقانی، شاهرخ هدایتی، سیروس سپهری، اسداله بشر دوست، سید رضا دیباج، ابراهیم پور رضا خلیق، عباس جمشیدی رودباری، شیرین فضیلت کلام، فاطمه امینی، محمدمعصوم خانی، منصور فرشیدی، محمود نمازی، بهمن روحی آهنگران، حسن سعادت، محمد رضا هدایتی، حسن فرجودی و ده ها کمونیست و آزادیخواه دیگر چرا و چگونه در اسارت ساواک و به دست مأموران آن جان باختند؟

ثابتی در مصاحبه اش مدعی شده است که "من اهل بازجویی نبودم من فقط هفت هشت ده نفر آدم را دیده ام که کسانی بودند که می خواستند مصاحبه تلویزیونی بکنند، آن هم تازه محدود بود. مثلاً آقای (پرویز) نیکخواه بود، آقای (کوروش) لاشائی، آقای (سیاوش) پارسا نژاد بود، بهرام مولائی و سه چهار نفر دیگر که یک موقعیتی داشتند و بهشان تضمین داده بودند که اگر همکاری بکنید تعقیب نمی شوید. اینها بازجوها را نمی شناختند. بازجوها به من گفتند این ها آدم های مهمی هستند و اگر شما به آنان اطمینان بدهید، چون قیافه شما را می شناسند قبول می کنند." این ها نمایشی از بالا و پائین پریدن مقام امنیتی "حقوق" خوانده و تلاشی برای لاپوشانی چهره واقعی جلادی است که دستانش تا مرفق به خون زندانیان سیاسی در دوره شاه آلوده است. هر کسی تنها کمی بر همین ادعا تأمل کند فوراً در می یابد که ثابتی با سر هم کردن این دروغ و قیحانه قصد دارد که چنین جلوه دهد که از قرار شغلش تنها این بوده که یک سری نادم را ببیند و به شیوه ای "دمکراتیک" آن ها را به مصاحبه تلویزیونی تشویق کند. جدا از این که همین کار هم - یعنی وادار کردن شخص به نفی علنی اعتقادات خود در رسانه های عمومی - خود نوعی اعمال شکنجه روحی و به اندازه کافی زشت و نفرت انگیز است، اما واقعیت خلاف آن چیزی است که ثابتی در اینجا جلوه می دهد. واقعیت این است که ثابتی به دلیل موقعیت شغلی خود، در ریز ترین مسائل اداره سوم و بعد کل ساواک قرار داشته و بر آن ها نظارت می کرد. قبلاً به برخورد مستقیم ثابتی با رفیق عباس مفتاحی اشاره کردم. حال این

گفته مجاهد شهید علی میهن دوست از رهبران سازمان مجاهدین را هم یاد آوری کنم که می گفت که ثابتی با رهبران مجاهدین جلسه ای گذاشته و از آن ها خواسته که اطلاعات خود را بدهند و بقیه را هم به این کار تشویق کنند تا ساواک هم تا جایی که می شود از دادن احکام زیاد اعدام به افراد وابسته به تشکیلات آن ها جلوگیری کند. چه نمونه رفیق مفتاحی و چه این نمونه نشان می دهد که کار وی تنها "ملاقات با نادمین" نبوده است. از سوی دیگر سیستم کار ساواک بر گزارش دهی ریز به ریز مسائل به مسؤولین بالا استوار بود. امری که به مقامات بالای اداری ساواک امکان می داد از آن چه می گذرد، با تمام جزئیات لازم، مطلع شده و به مثابه "چشم و گوش" شاه گزارش های هر چه عینی تری در اختیار "شخص اول مملکت" قرار دهند. این چنین بود که شاه دیکتاتور، خود شخصا در جریان همه کار های ساواک و شکنجه هائی که بر زندانیان روا می شد، قرار داشت. لحظه ای تصور کنیم که فرد بی اطلاعی، ادعای فوق الذکر ثابتی را باور کند آن وقت باید به او گفت که پس آن همه عکس از جنازه ها و پیکر های شکنجه شده به چه منظور در ساختمان های ساواک انبار شده بود؟ همان عکس هائی که در جریان قیام قهرمانانه توده ها به دست مردم افتاد؟ عکس هائی که امروز هم برخی از آن ها مورد استفاده تاریخ سازی وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی علیه انقلابیون شده است؟ به یک نمونه از آن عکس ها در اینجا تنها نگاهی گذرا بیندازیم :

در صفوف چریکهای فدائی خلق رفیقی فعالیت می کرد به نام حسن سعادت که از زمان قطع ارتباطش با سازمان کسی نمی دانست بر سر وی چه آمده است، تا این که در سال ۵۷ در جریان حمله مردم به مراکز ساواک، عکسی از وی به دست مردم افتاد. در این عکس رفیق حسن سعادت روی یک صندلی نشسته بود در حالی که ساواک مشخصاتش را روی کاغذی نوشته و کنار وی قرار داده بود. هر کس که این عکس را می دید دست ها و پاهای پانسمان شده رفیق توجهش را جلب می کرد که خبر از شدت شکنجه هائی می داد که دژخیمان ساواک برای کسب اطلاعات بر وی روا داشته بودند. با افتادن این عکس به دست مردم معلوم شد که رفیق مبارز حسن سعادت، دستگیر شده و در کمیته مشترک از شدت شکنجه هائی که بر او اعمال کرده اند، جان باخته است. روشن است که ساواک این عکس ها را برای یادگاری نمی گرفت. این عکس ها برای نشان دادن به مقامات بالاتر و از جمله شخص ثابتی و تبادل تجربه با سازمان های امنیتی کشور هائی که حتی امروز هم ثابتی قادر به کتمان روابط آن ها با ساواک نیست، گرفته می شد. بنابراین یکی از احمقانه ترین دروغ های ثابتی در این گفت و گو همین ادعای مضحک "من فقط هفت هشت ده نفر آدم را دیده ام که کسانی بودند که می خواستند مصاحبه تلویزیونی بکنند"، می باشد. آخر، وقتی که ثابتی مثلاً به کمیته می آمد می بایست کور باشد که ده ها زندانی زیر شکنجه را که برخی از آن ها از میله های فلکه کمیته آویزان شده بودند و برخی برای "جیره" شلاق خوردن، کنار در اتاق حسینی صف بسته بودند، نبیند. چه کسی می تواند باور کند که او در آن کمیته صدای زندانیانی را نشنیده است که در زیر شلاق کارمندان ثابتی فریادشان به هوا بلند بود، و در دوره ای حتی با فرود آوردن ضربه های شلاق به بدنشان، مجبورشان می کردند تا صدای حیوانات را در آورند. اتفاقاً بازدید های ثابتی از کمیته باعث تشدید شکنجه زندانیان می شد، تا جایی که کمالی یکی از شکنجه گران ساواک پس از سقوط رژیم سلطنت در دادگاهش در این باره می گوید:

"کلیه بازجویان کمیته از جمله خود من متهمین را شکنجه می کردیم. اگر یک بازجو نسبت به متهم محبت می کرد، عضدی او را شدیداً تنبیه می کرد و حتی هر وقت ثابتی به کمیته می آمد عضدی داخل حیاط می شد و با صدای بلند داد می زد: بازجو ها مگر مرده هستند که صدایشان در نمی آید. داد بزنید، فحاشی کنید، آقا خوشش می آید و بار ها

در جمع کلیه کارمندان کمیته اظهار می داشت؛ هر وقت آقا یعنی پرویز ثابتی به کمیته می آید شما متهم را بیاورید داخل اتاق و بزنید و فحاشی کنید با صدای بلند که آقا بشنود." (۸)

حال بهتر است "آقا" را با دروغ ها و یاوه های خاص خودش به حال خود گذاشته و به پرسشی که در ابتدای این نوشته طرح شد باز گردیم. این سؤال که چه شده که "آقا" بعد از این غیبت کبرا به صحنه باز گشته است؟

وقتی که ثابتی مرد شماره دوی ساواک در این گفت و گو می گوید که: "ما در حال حاضر به یک وحدت و آشتی ملی احتیاج داریم که تا دیر نشده به عمر رژیم حاکم که مملکت ما را به یک فاجعه بزرگ نزدیک می کند خاتمه دهیم. واقعا وجود چنین رژیمی در ایران در شأن ملت بزرگ ایران نیست و مردم سزاوار چنین حاکمیتی نیستند." به راحتی می شود فهمید که چرا اربابان پرویز ثابتی وی را دوباره به صحنه فرستاده اند. وی به صحنه آمده تا با انکار شکنجه در ساواک که اتفاقا هر روز در مقابل چشمان همین جلاد اعمال می شد، دستگاه دارو شکنجه سلطنت را تظہیر کرده و با گفتن این که مشکلات و معایبی در "رژیم خودمان" هم احتمالا وجود داشته، ادعا کند که "من در حد توانم کوشش کرده بودم که آن را کم کنم". بنابراین اساس این گفت و گو محدود می شود به تظہیر ساواک با انکار وجود شکنجه در آن و اعلام این که حتی فردی مثل ثابتی هم که همواره برای مردم ایران به مثابه یکی از نماد های قساوت و وحشیگری و جلادی خونخوار شناخته می شد، گویا "همیشه معتقد به اصلاحات" (۹) بوده و بالطبع امروز هم باید وی را سلطنت طلب اصلاح طلب نامید! روشن است که اگر کسی چنین دروغی را بپذیرد آن گاه چنین شیدانی می توانند در گام بعدی ادعا کنند که بقیه بازماندگان آن سلطنت منحوس نیز رفرمیست و اصلاح طلب و "مادر زاد" دمکرات بوده و می باشند. آراستن چنین چهره ای از ساواکی ها و سلطنت طلبان درست همان چیزی است که در دوره آلترناتیو سازی قدرت های بزرگ که "وحدت و آشتی ملی" مورد تأکید قرار می گیرد، مورد نیاز سلطنت طلبان و متحدان آن ها و اربابان امپریالیست آن ها می باشد. واضح است که آن ها پنهان می کنند که وحدت و آشتی ملی را برای رسیدن به چه خواست ها و چه جامعه ای طلب می کنند؟

از قرار سلطنت طلبان با دیدن تنش های قدرت های غربی با جمهوری اسلامی بر سر پروژه اتمی این رژیم شیطانی، بوی کباب شنیده و فکر کرده اند که پس از ۳۳ سال ممکن است که زمان موعود فرا رسیده باشد و بشود با "خاتمه" دادن به "عمر رژیم حاکم" بساط سلطنت را دوباره برقرار کرد. آن ها چون همواره خود را با امپریالیست ها و به خصوص امریکا تعریف کرده اند و همیشه چشم انتظار چراغ سبز امریکا بوده اند، امروز هم با دیدن این تنش ها امر به آن ها مشتبه شده که اگر هویزر "شاه را مثل موش مرده ای به خارج پرتاب کرد" حال امکان دارد که او با سلطنت طلب ها را چون سگ زنده ای به داخل "پرتاب" کرده و به قدرت برساند! رویائی که در ۳۳ سال گذشته لحظه ای از سلطنت طلبان دور نشده است و آن ها در خواب و بیداری با آن خوش بوده اند. در زمان بوش، رئیس جمهور قبلی که برخی از "ننوکان ها" از تغییر رژیم سخن می گفتند، سلطنت طلب ها خیلی امیدوار شده بودند و با همه وجود هم برای دارو دسته بوش دم تکان می دادند. اما دیدیم که جز رسوائی بیشتر عملاً چیزی عایدشان نشد. آن ها نه آن زمان و نه امروز نمی فهمند که حتی اگر روزی منافع غرب ضرورت تجدید سازمان در رژیم حاکم بر ایران را در دستور روز قدرت های بزرگ قرار دهد (همان طور که در زمان شاه این امر پیش آمد)، اتفاقا شانس آن ها برای قدرت گیری از بقیه نوکرانی که برای ایفای نقش در این سناریوی ضد مردمی صف بسته اند و هر روز هم صفشان طولانی تر می شود و در هر کنفرانسی خود را به نمایش می گذارند، به هیچ وجه بیشتر نیست، حتی اگر به رضا پهلوی امکان دهند که از علی خامنه ای به اتهام جنایت علیه بشریت به نمایندگان شورای امنیت سازمان ملل متحد شکایت کند.

امریکائی‌ها همان‌طور که در تجربه عراق نشان دادند مهارت زیادی در بازی با همه کارت‌ها و مشغول نگاه داشتن همه، پیدا کرده‌اند. اما علی‌رغم این بازی، آن‌ها تنها کسانی را به قدرت می‌رسانند که با توجه به موقعیت مشخص قادر به پیشبرد منافع و مصالح آن‌ها باشند. و به‌طور مثال اگر سازمان و تشکیلاتی ندارند حداقل خوش نام بوده و از قدرت فریب افکار عمومی بر خوردار باشند. در صورتی که مردم ما یک بار رژیم سلطنت و ساواکش را با انقلاب خود در مقابل چشم همین قدرت‌ها به زباله دانی تاریخ ریخته‌اند و امروز هم می‌دانند که اگر روزی و روزگاری سلطنت‌طلبان به قدرت برسند اولین کاری که می‌کنند انتقام‌گیری از مردمی است که با انقلاب شان بیش از ۳۳ سال است که آن‌ها را از آن زندگی شاهانه و آن قدر قدرتی به پائین کشیده‌اند. چنان قدر قدرتی که حتی به محافظ‌ثابتی امکان می‌داد تا در روز روشن در مغازه کفش فروشی کسی که به زن او چپ نگاه کرده بود را به گلوله ببندد و آب هم از آب تکان نخورد و کسی جرأت اعتراض هم نداشته باشد. (۱۰)

در شرایطی که مردم ما در تجربه دریافته‌اند که از کسانی که همواره خود را با امپریالیست‌ها تعریف کرده و چشم انتظار چراغ سبز آن‌ها بوده‌اند آبی برایشان گرم نمی‌شود، سلطنت‌طلبان کودنی ویژه‌ای از خود نشان می‌دهند که متوجه نمی‌شوند که اربابانشان هم می‌فهمند و به خوبی می‌دانند که آن‌ها به غیر از گذشته بد نامشان چیزی ندارند جز پول. اما، در جا به جایی قدرت تنها چیزی که کمتر به حساب می‌آید همین پول است. در حالی که سابقه سرکوب و شکنجه سلطنت پهلوی، قدرت فریبکاری آن‌ها را بی‌اندازه محدود ساخته و عکس‌العمل تکنونی در رابطه با گفت و گوی ثابتی، خود جلوه آشکاری است از این واقعیت که سلطنت مرده است. پس بهتر است بگذارند که این مرده "آرام" بخوابد، چرا که مردم بیدارند!

بیست و هشتم اسفند [حوت] ۱۳۹۰ برابر با هجدهم مارچ ۲۰۱۲

زیر نویس ها :

- ۱- انکار شکنجه در ساواک از سوی ثابتی در شرایطی صورت می‌گیرد که حتی خود شاه یعنی لوطی این انتر در زمان قدرتش، در مصاحبه‌ای وجود شکنجه را اساساً انکار نکرد و در پاسخ به سؤال خبرنگاری که پرسید قبول دارید ممکن است نمونه‌هایی از شکنجه وجود داشته باشد؟ گفت: دیگر چنین کاری نمی‌شود، مدت هاست که نمی‌شود. و وقتی که خبرنگار پرسید: مطمئن اید؟ شاه پاسخ داد: بله. روزنامه کیهان ۲۵ آذر [قوس] ۱۳۵۵
- ۲- در دوره‌ای در کمیته، اتاق شکنجه را چنین نیز می‌نامیدند. که به معنای "به راه آوردن" بود
- ۳- در اوین یکی از شوخی‌ها و افتخارات مزدوران شکنجه‌گر با یکدیگر این بود که کدام یکیشان قادر بودند با کابل کلفت تر و به مدت بیشتری زندانی را بزنند که البته در این بازی "حیوانی"، حسینی همیشه برنده بود!
- ۴- همان آرش شکنجه‌گری که در دادگاهش گفت شکنجه، جزو "وظیفه کاری ما محسوب می‌شد. این شکنجه در اکثر موارد بر اثر برخورد کابل بر کف پا بود، پا ورم می‌کرد و ما دو باره آن‌ها را پانسمان کرده و مجبور می‌کردیم راه بروند و گاهی اوقات مجبور بودند روی باسن راه بروند. بودند کسانی که ماه‌ها تحت شکنجه بودند و هر روز شکنجه می‌شدند." به نقل از کتاب "شکنجه‌گران می‌گویند" نوشته قاسم حسن پور صفحه ۲۴۰
- ۵- این که چرا ثابتی سکوت طولانی‌اش را در گفت و گو با فردی مثل عرفان قانعی فرد، که علی‌رغم هر ادعائی که داشته باشد در خط وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی حرکت می‌کند، شکسته است خود بیانگر آن است که ثابتی خوب می‌داند آن سازمانی که سال‌ها در جهت قدرت‌گیری‌اش تلاش کرده بود، امروز در جریان تحول خود البته با نام جدید وزارت اطلاعات، به کجا رسیده است.

۶- به نقل از کتاب "دیکتاتوری و توسعه سرمایه داری در ایران" نوشته فرد هالیدی.

۷- رفیق حسن نیک داودی که خود از رفقای گروه احمد زاده بود، به دنبال دستگیری مبارزانی که به "گروه فلسطین" مشهور شدند، دستگیر شد. او را در زندان قزل قلعه تحت شکنجه قرار دادند و با این که در اثر شکنجه سلامتی اش در خطر بود، به جای انتقال به بیمارستان او را به زندان قصر منتقل کردند. در زندان قصر حال رفیق نیک داودی وخیم تر شد و ناگهان در جلوی چشم بقیه زندانیان، افتاد و از هوش رفت. در این موقع او را به بیمارستان منتقل کردند که البته دیگر او جان باخته بود. واضح است که علت مرگ وی شکنجه هائی بود که در ساواک بر وی اعمال نموده بودند. در سال ۵۰ در اوین رفیق بهمن آژنگ می گفت که رفیق حسن از اولین ضربات به گروه ما بود و اگر لب باز می کرد بیشک ضربه بزرگی به گروه وارد می شد.

۸- "شکنجه گران می گویند"، نوشته قاسم حسن پور صفحه ۲۷۰

۹- یکی از عیب های جمهوری اسلامی وقیح کردن هرچه بیشتر سلطنت طلب هاست. آن ها وقتی که ابعاد و شدت جنایت ها و شقاوت های جمهوری اسلامی علیه مردم را می بینند پیش خود می گویند وقتش رسیده که ما خود را دمکرات جا بزیم! کار به آن جا رسیده که ساواکی ها هم به سرشان زده که خود را اصلاح طلب جلوه دهند. آخر وقتی آن ها می بینند که امثال خلخالی، موسوی تبریزی و یا کسانی چون لشکری از "سربازان گمنام امام زمان" و یا سرداران سپاه پاسداران، بدون این که "حقوق" خوانده باشند یک دفعه اصلاح طلب شده اند احساس کمبود می کنند که چرا آن ها تاکنون خود را اصلاح طلب قلمداد نکرده اند! به همین دلیل هم هست که ثابتی برای جا نماندن از یارانش در صف "سربازان گمنام امام زمان"، پرچم اصلاح طلبی بر افراشته. اما برای فهم بهتر درجه این اصلاح طلبی کافی است به همین مصاحبه دقت کنیم تا ببینیم که خود ثابتی مدعی شده که در جریان انقلاب و برای سرکوب آن از شاه خواسته ۱۵۰۰ نفر را دستگیر کند؛ اما شاه فقط اجازه دستگیری ۳۰۰ نفر را داده است! راستی شاه یا ثابتی کدام یک بیشتر اصلاح طلب بودند؟

۱۰- این قتل در کفاشی "شارل ژوردن" که در یکی از خیابان های شمال تهران واقع بود اتفاق افتاد.